

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 80 (1)

IZDAN 28. aprila 1922

PATENTNI SPIS BR. 133

Karl Rudolf Haerting, Berlin.

Mašina na lakat.

Prijava od 21. marta 1921.

Važi od 1. septembra 1921.

Pravo prvenstva od 17. juna 1919 (Nemačka).

Poznato je, da se za fino tesanje i poliranje prirodnog i veštačkog kamena upotrebljavaju među ostalima i mašine na lakat.

Poznato je takodje, da se mašine na lakat mogu i kao mašine za nabijanje upotrebiti. U tom se slučaju malj pomoću segmentnog zupčanika koji je u sklopu s jednim drugim točkom ili pomoću pera za dizanje diže i pušta svom slobodnom padu.

Originalnost ovog izuma leži u tome, što su obe mašine složene u jednu tako da mehanizam mašine na jedan ili na više majleva djeluje ali čim majleve odstranimo, možemo tu istu mašinu odmah upotrebiti za fino tesanje ili poliranje, ako na vertikalnu osovinu pričvrstimo ploče za fino tesanje ili poliranje.

Sem tih mnogih sposobnosti, što se ona može i za nabijanje, za tesanje i poliranje upotrebiti, poseduje ona još i tu odliku, da se sa napravom za ubrzanje malja može ona tako regulirati da malj prema vrsti materijala koji se nabija daje slabiji ili jači udarac. Radi te odlike neophodno je ona potrebna u svim fabrikama za veštački kamen i teraco.

Slika 1, prikazuje nam izgled mašine, kao zidne mašine na lakat.

Slika 2, prikazuje nam glavu mašine u preseku, spremnu za nabijanje.

Slika 3, prikazuje nam glavu mašine u preseku spremnu za fino tesanje i poliranje.

U siici 1. leži glavna pokretna osovina 1. vertikalno na jednoj gornjoj i jednoj donjoj zidnoj konsoli. Na toj osovini nalazi se prenosni točak i jedan neutralan točak 2. i rukunica za micanje kajša 3. za pogon, kajšeni. Donje dvostruke remenjače služe kao transmisija za srednju spojnu osovinu 5. za lagani i brzi hod. Najdonja treća remenjača 6 srednje spojne osovine služi kao transmisija za vertikalnu osovinu za tesanje i poliranje. 7. Ove se osovine 7 mogu pomoću poluge za regulisanje 8. dizati i spuštati. Spiralno pero 9. drži kod upotrebe mašine za tesanje i poliranje polugu 8 i s njom osovinu 7 na kojoj je pričvršćena ploča za tesanje i poliranje u neutralnom položaju tako, da mi pomoću te poluge možemo jači ili slabiji pritisak izvesti kod obrade objekata.

Kod upotrebe mašine za nabijanje potrebno je, da se najpre poluga za regulisanje 8. pomoću ručice učvrsti u najvišem položaju i onda se malj 12 uvede u njegov vodilac između dva valjka s jedne strane i segmentnog zupčanika 13 osovine 14 s druge strane. Naravno da se preporučuje kod nabijanja, ploče 10 za tesanje i poliranje odstraniti, a kod tesanja ili poliranja preporučuje se da se malj 12 odstrani.

Iz crteža br. 2 vidi se tačno, da se u tom slučaju, kad poluga za regulisanje 8 dodje u najviši položaj, to se onda s njom spojena osovina za fino tesanje 7 pomeri prema

gore, rupci keglastih zupčanika 15, 16 zahvate jedni u druge i osovina 14 stupa u dejstvo. Na osovini 14 nalazi se segmentni točak 13 koji malj 12 — pritiskuju dva vodna valjka s druge strane (na slici se ne vide) — diže i pušta da slobodno padaju kad naidje segmentni isečak segmentnog točka 13. U početku segmentnog isečka t. j. u onom momentu kada malj 12 počinje slobodno da pada, dejstvuje na malj 12 točak 17 koji se u smeru padanja malja brzo okreće, pritiskuje da na vodne valjke i ubrzava mu pad. Ovo ubrzavanje dejstvuje samo jedan momenat ali se tim udarac malja ipak znatno pojačava.

Preporučuje se kod upotrebe mašine za nabijanje da se prsten 20 osovine 7 pričvrsti u položaju 21. Kod upotrebe za tesanje ili poliranje mora se prsten učvrstiti bezuslovno u položaju 22 da se spreči da keglasti zupčanci ne zahvate jedan u drugi, kako se to iz crteža 3 videti može.

Kad se služimo mašinom za nabijanje onda regulacione poluge 8 učvršćene u svom najvišem položaju sa ručicom 11 služe samo za pomeranje sabijača u stranu, kao n. pr. kod cevnih kalupa zaobljenje i t. d. dočim kad mašinu upotrebljavamo za tesanje ili poliranje, mogu se tom polugom izvesti pomeranja mašine u stranu i regulisati pritisak u vertikalnom smeru.

Mašina može biti izvedena kao nepomična za stalno mesto (slika 1) ili za pomeranje

na točkovima, a može biti i tako izvedena da joj visinu možemo po volji menjati.

Od konstrukcija za pomeranje je najbolja ona sa elektromotornim pogonom, jer takvu mašinu možemo dovesti do objekta, koji želimo obraditi, odnosno kalupa koji želimo nabiti, i to onda i na licu mesta učiniti.

Kod stalnih nepomičnih konstrukcija se preporučuje, da se kalupi za nabijanje kolosekom na niskim vagonima dovezu i da te kalupe na nogare ili što slično za vreme nabijanja smestimo, da izbegnemo pomeranje odnosno vibriranje kalupa i da čuvamo kolosek i točkove vagona. Nabijene kalupe odvezemo na mesto za dušenje, gde objekat iz kalupa izvadimo. Za tesanje i poliranje predmeta preporučuju se viša kola, najbolja su takova, kod kojih se može visina platforme proizvoljno regulirati, ako te predmete ne želimo da položimo na jedan za tu svrhu prikladan sto.

Patentni zahtev.

Mašina na lakat za obrazovanje masa veštačkog kamena naznačena time, da se kao obično na lakat postavljeni mašinski mehanizam može tako spojiti sa maljem, koji dejstvuje naizmenično s udarnim ubrzanjem i naizmenično s pločom za tesanje ili pločom za poliranje, da se ovim mogu nabijati ili tesati ili polirati mase veštačkog kamena.

Fig.1.

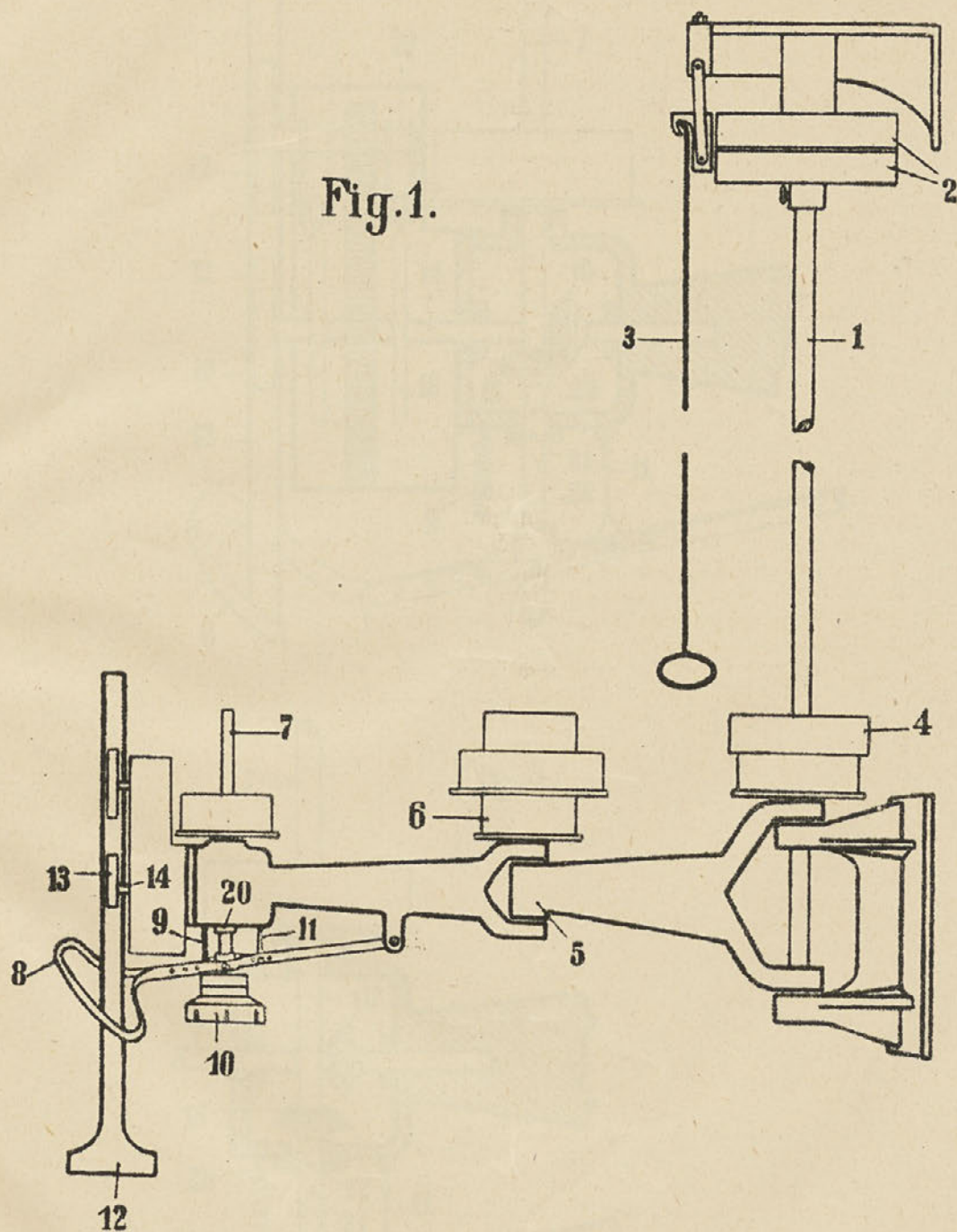

Fig. 2.

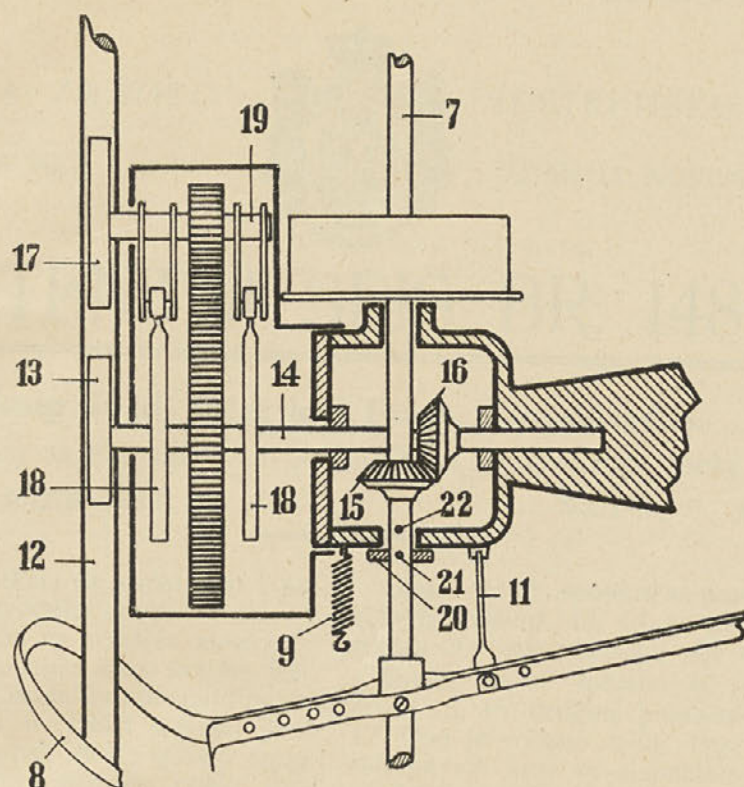

Fig. 3.

